

عنوان مقاله:

جایگاه تشیع در قلمرو حکومت ممالیک

محل انتشار:

دوفصلنامه شیعه پژوهی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

محمد قزوینی نظم آبادی - دانش آموخته دکتری تاریخ و مدرس دانشگاه فرهنگیان اراک

عبدالله رحیمی - دانشجوی دکتری تاریخ تشیع اثنی عشری دانشگاه ادیان و مذاهب قم و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی
کمبجان

خلاصه مقاله:

پیشینه تشیع در قلمرو ممالیک (۶۴۸-۹۲۳ق)، به ویژه در مصر، به صدر اسلام برمی گردد. از دید تاریخ نگاران مصری، در قلمرو ممالیک، تشیع در قرن های نخستین، حتی با وجود سیاست های خشن بنی امیه و بنی العباس علیه شیعیان فراگیر بود. با روی کارآمدن خلافت شیعی فاطمیان، تشیع هرچه بیشتر رشد کرد. با وجود سخت گیری های جانشینان آنان، یعنی ایوبیان، به ویژه صلاح الدین، تشیع همچنان، تا اوایل عهد حکومت ممالیک، پرطرف دار و فعال بود؛ اما با روی کارآمدن ممالیک و اقداماتشان، در پایان این سلسله اثر چندانی از تشیع باقی نمانده بود. این مقاله به دنبال پاسخ این است که چرا تشیع در قلمرو ممالیک، با وجود سقوط خلافت عباسی به دست مغولان، از رشد و گسترش لازم باز ماند و نتوانست همانند مناطقی چون عراق و ایران گسترش یابد؟ به نظر نفوذ برخی از فقیهان حنبلی و مخالفان سنتی شیعیان در دربار ممالیک، جنگ های طولانی ایلخانان بعضاً متشیع با ممالیک، احیای خلافت عباسی در قاهره و... در توقف رشد تشیع تاثیرگذار بوده است. در این مقاله، به بررسی و تحلیل این عوامل خواهیم پرداخت.

کلمات کلیدی:

ممالیک، تشیع، مصر، ایلخانان، حنابله، بیبرس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1281777>

